ч. 76 (14.324). Львів, субота 4. квітня 1936. Poczotwa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229·41. „ Друкарні: 229·26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Гострий тон анґльо-німецьких розмов.

ЛЬОНДОН, 3. 4. ПАТ. Преса подає ось які подробиці про вчорашні переговори Рібентропа з Іденом та сером Ванситартом. Іден домагався, щоб Німеччина зобовязалася не фортифікувати Надренії за час переговорів. Рібентроп рішуче відмовив. Крім того він гостро скритикував брит. уряд за те, що він допустив до негайних нарад ген. штабів. Коли — мовляв — дійде до порозуміння над пактом взаїмної допомоги, німецькому ген. штабові важко буде пристосуватися до деяких рішень, принятих ген. штабами Франції, Бельгії та В. Британії. Іден відповів, що Німеччина, яка самовільно зломала льокарненський пакт, не має права обмежувати свободи ділання інших сигнатарів того пакту.

РІБЕНТРОП НЕ ХОЧЕ ГОВОРИТИ ПРО КОЛЬОНІЇ.

ЛЬОНДОН, 3. 4. ПАТ. Опісля сер Ванситарт запитав: 1) чи Німеччина готова не скріплювати в Надренії підчас переговорів лише регулярної армії, чи також піввійськових „ударних відділів“; 2) чи зі східними та південними сусідами підписалаб такий самий пакт як зі західними; 3) як точно виглядають кольоніяльні ревіндикації Німеччини, коли їх підійме, чи домагається безпосереднього володіння кольоніями, чи вдоволиться мандатами. Рібентроп відповів, що він не уповноважений відповідати на ці питання; опісля розмовляв телефонічно з Гітлером.

АНГЛІЙЦІ ПРО НІМЕЦЬКІ ПРОПОЗИЦІЇ.

ЛЬОНДОН, 3. 4. ПАТ. Райтер ось як характеризує становище тутешніх кругів до нім. пропозицій: У них слід виріжнити відповідь на „білу книгу“ та мировий пакт. Перша частина приносить розчарування, бо відкидає пропозиції „білої книги“, тому не може розвіяти побоювань Франції та Бельгії. Плян мира слід розглянути дбайливо і точно.

ЯК БРИТ. УРЯД РОЗУМІЄ НАРАДИ ГЕН. ШТАБІВ?

ЛЬОНДОН, 3. 4. ПАТ. Мін. Іден зверне увагу Франції та Бельгії, що наради ґен. штабів мають мати виключно технічний характер. Вони не можуть збільшувати політич. зобовязань В. Британії ані вязати її дотично організації оборони. Французький амбасадор — як довідується Райтер — запевнив Ідена, що франц. уряд прийме ці умовини.

БРИТІЙСЬКІ ҐАРАНТІЙНІ ЛИСТИ.

ЛЬОНДОН, 3. 4. ПАТ. Мін. Іден доручив амбасадорам французькому та бельґійському ґарантійні листи брит. уряду. Вони відповідають проектові в „білої книги“, лише що нема у них згадки про Італію. Про наради ґен. штабів згадано, що не потягають вони за собою нових зобовязань політичного характеру ані дотично організації армій.

ІТАЛІЯ СУПРОТИ ГІТЛЕРОВИХ ПРОПОЗИЦІЙ.

РИМ, 3. 4. ПАТ. З огляду на санкції, італ. уряд заховує повну резерву до першої частини нім. відповіди (дотично нарушення Льокарна). Зате пропозиції другої частини уважає гідними уваги.

Перед кризою британського уряду?

ЛЬОНДОН, 3. 4. ПАТ. Прем. Болдуін заявив вчора в палаті громад, що в понеділок уряд поставить питання довіря з огляду на те, що на передвчорашньому голосуванні лише меншина висловилася за ним.

НОВА НЕВДАЧА.

ЛЬОНДОН, 3. 4. ПАТ. Вчора уряд знову зазнав поразки — тим разом у палаті льордів, яка 33 голосами проти 9-ох ухвалила проект закону про обезпечення рільничих робітників від безробіття, що його уряд поборював.

КОРОНАЦІЯ БРИТІЙСЬКОГО КОРОЛЯ.

ЛЬОНДОН, 3. 4. ПАТ. Прем. Болдуін повідомив, що Едварда VIII. коронуватимуть в травні 1937 р.

АБІСИНСЬКІ ДОМАГАННЯ.

АБІСИНСЬКІ ДОМАГАННЯ.

ПАРИЖ, 3. 4. ПАТ. Абісинський посол у Парижі вислав до секретаріяту Ліги Націй ноту, у якій домагається: 1) фінансової підмоги, 2) усунення всіх перешкод у постачанні зброї до Абісинії, 3) скріплення і розширення санкцій, 4) інтервенції, що покладаб край нищенню цивільного населення.

ПОЛОЖЕННЯ НА ФРОНТІ.

РИМ, 3. 4. ПАТ. Італ. воєнний комунікат стверджує, що на півн. фронті абісинці відступають, а італійські війська, зокремаж повітряні, їх переслідують. Третя бриґада получилася з кольоною, що заняла Гарар — тепер реорганізується. На сомалійському фронті без змін.

ТАКИ НЕМА АБІСИНСЬКО-ІТАЛІЙСЬКИХ ПЕРЕГОВОРІВ.

АДІС АБЕБА, 3. 4. ПАТ. Комунікат абісинського уряду якнайбільше рішучо заперечує поголоски про безпосередні переговори з Італією; походять вони з італійських джерел.

РИМ, 3. 4. ПАТ. Міродатні круги заперечують чутки, буцімто неґус вислав до італійського командування парляментаристів для переговорів над завішенням зброї.

ІТАЛІЯ НЕ НАРУШИТЬ БРИТ. ІНТЕРЕСІВ У АБІСИНІЇ.

РИМ, 3. 4. ПАТ. З огляду на заняття Гондару італ. міродатні круги заявляють, що уважають обовязуючою заяву Мусолінія дотично пошани брит. інтересів у Абісинії, дарма, що італ. премієр зложив її ще перед санкціями.

ЄГИПЕТ НЕ БОЇТЬСЯ ЗА ОЗЕРО ТАНА.

КАЇРО, 3. 4. ПАТ. Відповідаючи на запити, єгипетський премієр заявив, що колиб італійці заняли озеро Тана не випливалаб з цього ніяка небезпека, бо єгипетські інтереси у цих сторонах можна забезпечити і дипльоматичним шляхом.

ДЕМЕНТІ.

РИМ, 3. 4. ПАТ. Тутешні півурядові круги заперечують чутки, буцімто франц. амб. де Шамбрен предложив італ. урядові своєрідний ультимат. Неправдивими називають також впр. умовини, під якими — як подала преса — італ. уряд згодився би виконати свої зобовязання як поручитель Льокарна.

Американський оптимізм.

НЮ-ЙОРК, 3. 4. ПАТ. Після повороту з льондонської морської конференції Норман Девіс виголосив радіо, що останній морський договір положе кінець перегонам у зброєннях. Сподіється, що після ліквідації африканської війни приступить до договору Італія, а трохи згодом і Японія. На запит японських журналістів він відповів, що про обмеження фортифікацій на Тихому Океані у Льондоні не говорили.

Чому Франція мусить переговорювати з Німеччиною?

Прага, квітень 1936.

„За десять днів, які минули від військової обсади Надренії Німеччиною, не зажила Европа нічого крім кількох промов французьких і анґлійських політиків. Прийдеться нам напевно дожити ще й того, що Ліга Націй осудить Гітлерів вчинок, як грубе нарушення версальського мира й льокарненського пакту. Бо щож іншого може зробити Ліга Націй, якщо не хоче просто брехати. Але й це не буде ще велике діло й нічого воно не направить. Перед роком було таке саме. Навіть дитина бачить, що Гітлер нарушив і версальський мир і льокарненський пакт. Але діяльність політиків починається саме аж за тим, що бачать й діти. Всі великі й важні дипльоматичні вчинки, всі ходи на майбутнє — є ще перед нами, а суть того, чого ще певно діждемося, можна висловити в одному реченні, що його хтось колись висказав з мелянхолійною іронією: політика це справа, яка безкомпромісово веде до опортунізму. І справді, колиб воно так не було, то ми повинні вже бачити, як французькі, бельґійські й анґлійські війська вмашеровують до Надренії й викидають відти тих, які згідно з постановами Льокарна не мають там що робити. І це був би найпростіший спосіб розвязки надренського питання. Але якраз тому, що воно так не діється, мусимо очікувати, що з Німеччиною — так чи інакше — держави будуть переговорювати.“

Так дослівно писав у празькій „Пржітомності“ в 18. м. м. чільний чеський публіцист Пероутка, наприкінці першої декади спору за зломання Льокарна. Від того часу прийшли нові події: скінчилася льондонська конференція, Німеччині поставили низку запитів (далеко не ультиматичного характеру) і ось саме Німеччина на ті запити вже відповіла. Та все воно разом виправдує у цілій ширині виводи згаданого чеського публіциста, який доказував відразу, що нема для Европи іншого виходу, як тільки — переговорювати з Гітлером. Зараз після вмаршу німецьких військ до Надренії перед Европою станули три можливости:

1. Безвідкладна військова протиакція, себто вмарш до Надренії. Але такий крок не був би в дійсності нічим іншим, як війною, а для цього не має ніхто відваги, бо ніхто не хоче правдоподібну майбутню війну заміновувати певною теперішньою війною;

2. ані не вести війни, ані не переговорювати, а проголосити санкції проти Німеччини, себто розділити світ високими мурами офіціяльно фактично і формально перетворити світ у два ворожі табори і так жити побіч себе у без-

упинному страху. Але й це мусілоб в остаточному висліді довести до війни, бо такі два ворожі табори не моглиб довго спокійно побіч себе істнувати;

3. хоч з болем, але проковтнути крок Німеччини, прийняти здійснення німецької рівноправности, як чогось, чого вже не можна припинити та переговорювати з Німеччиною про її мирові пропозиції. Очевидно треба бути приготованим на дві можливости: на ту, що Гітлер думає щиро, й на ту, що його пропозиції це лише підступ. Ніхто не може заглянути в душу Гітлера й ніхто не може нині передбачити до чого його примусять в майбутньому обставини; може бути, що будуть вони його змушувати до зберігання мира, а може й бути, що будуть його пхати до війни. Треба бути розумно приготованим і на одну і на другу можливість.

Кожний, хто з самого титулу свого становища примушений політично думати, мусить відразу рішатись на одну з цих трьох можливостей. Іншого виходу для Европи не було і нема. Нема теж ніякого сенсу підбурювати світ проти Німеччини і не погоджуватися на вхід німецьких військ до Надренії. З першої можливости, з військової противакції, Франція й Англія вже зрезигнували. Дорога до господарських протинімецьких санкцій ніби формально ще істнує, але фактично вона вже зачинена доконаним фактом переговорів з амб. Рібентропом, виміною пропозицій з Гітлером та всім підходом до справи. Здається, що Англія й Франція вже остаточно погодились з думкою, що зреалізування повної рівноправности Німеччини вже не можна нічим відвернути і тому в дусі погодились з німецькими залогами в Надренії. Нині йде вже лише про те, щоб примусити Гітлера, „щоб заграв комедію на тему: не сталося те, що сталося і щоб розвязав в якийсь спосіб ребус, як опорожнити Надренію залишаючи в ній рівночасно німецькі війська". Чи таке вирішення цілого питання достойне Европи — це вже питання іншого роду, але воно потрібне тепер для Франції з огляду на тамошні недалекі вибори. Французький уряд мусить чейже у передвиборчій кампанії якимсь чином виправдатися з закиду, що пустив німецькі війська до Надренії, тимбільше, що Гітлер має вже свою виборчу кампанію за собою: він блискуче використав справу Надренії для дальшого обєднання всіх німців довкола себе. Ясно, що після тих виборів, що йшли під враженням досягнення рівноправности, Гітлер німецьких військ з Надренії не відкличе. Не треба теж забувати, що Гітлер опер цілу свою карієру на тому, що своїй поведінці надає німбу первовзорів частинно Зігфріда, частинно Льоєнгріна, і дарма булоб сподіватися, що він згодився би покликуватись тепер на первовзір Штреземана. За Гітлером в його змаганнях до повної рівноправности Німеччини стоїть вже нині цілий німецький нарід і з тим треба рахуватися. Інша вже річ — німецька експанзія. Найкращим засобом противставитись їй це поважна аналіза останніх Гітлерових пропозицій: правда, англійці і французи вважають, що приймати простягнену до згоди руку Гітлера це експеримент. Але бо й відкинути цю руку це теж експеримент. Відкинути беззастережно Гітлерівські пропозиції булоб лише легкодушним поглибленням господарського упадку Европи, а далі це булоб тільки прискоренням вибуху війни. „Світ поділений на два, по зуби озброєні табори, не міг би довго жити у мирі".

М—н.

Молочарство у світлі цифр.

(На основі промови сенатора інж. Ю. Павликовського).

При дебаті у сенаті над законом про молочарство сенатор інж. Ю. Павликовський виголосив цікаву промову, яка особливо цінна статистичними даними. Зміст цієї промови подаємо нижче:

Новий молочарський закон головно порядкує молочне господарство дрібної рільної власности, бо дрібна рільна власність посідає майже 95 прц. загалу голов рогатої худоби. Не міняє того стану і те, що панська худоба представляє більшу ужиткову вартість, так що продукція молока в двірських оборах є майже двічі більша, якби була від такоїж скількости пересічних селянських корів. Очевидно, що і годівельна культура в дрібних господарствах теж не рівномірна. Вона паде в напрямі зі заходу до сходу. Разом із годівельною культурою паде теж молочність, так, що на сході вона покривається майже з фізіольогічними функціями виживлення приховку рогатої худоби та не сягає більше як 700 літрів річно. Краєва продукція сягає до 9 міліярдів літрів річно. На продукцію великої власности припадає в цьому — 850 міліонів літрів. На поодинокі ґрупи воєвідств припадають слідуючі кількости молока: у центральних воєвідствах на дрібну власність припадає — 3 міліярди літрів, а на велику — 250.000.000 літрів. У західних воєвідствах мала власність продукує майже 1.400 міліонів літрів, а велика власність — 352 міліони. У полудневих воєвідствах мала власність продукує 2.500 міліонів літрів, а велика 114 міліонів літрів. Вкінці у східних воєвідствах мала власність продукує ок. 11.400 міліонів літрів, а велика 86 міл. літрів. Інтензивність продукції молока ще ясніше представляє її відношення до 1 гектара рільничих ужитків. Ця справа представляється так: у цілій державі на 1 гектар припадає річно пересічно 351 літрів молока. Центральні воєвідства стоять нижче тої пересічної, бо там припадає 343 літри. Натомісць західні воєвідства продукують на 1 гектар рільних ужитків 491 літрів, отже на 150 літрів більше від пересічної. Полудневі воєвідства, отже українські, 480 літрів, себто на 129 літрів понад загальну краєву пересічну продукцію. Натомісць східні воєвідства це ґрупа, яка продукує на 1 гектар рільних ужитків ок. 200 літрів, отже на 151 літрів менше від пересічної продукції.

Отже й полудневі і західні воєвідства скупчують у собі разом майже половину продукції молока й виказують найвищу продукцію молока у відношенні до гектара землі. Одначе й продукція молока на заході і полудні може бути ще піднесена. По переведенні меліорації та по скориговнні плодозміни, молочарська продукція може бути ще підвищена майже двічі, тимбільше, що сьогодні для раціонального виживлення худоби бракує державі около 18 міліонів квінталів доброї паші. Ясно, що піднесення молочности вимагає від суспільности й від держави заінтересування рільником, та піднесення його загальної та фахової освіти. Чейже стан годівлі худоби, говорячи словами Буяка, є провірником правдивої культури села. Добрим союзником у відношенні годівлі худоби є економічний інтерес самого населення. Рільниче населення добре бачить, що приходи з молочної господарки є дуже поважні, навіть при примітивному стані господарки. Отже воно горнеться дуже радо до годівельних акцій, які добровільно переводять рільничі організації. Населення уліпшує свої обори, йдучи до властивої годівельної акції дорогою контролі молочности. Але тут на нашій території стрічає деякі трудноці цей гін рільничого населення до підвищення прибутків годівельного господарства. Орґанізація контролі молочности на нашій території стрінулася з трудноцами з боку рільничих палат, яка стоїть на становищі ексклюзивности контролі молочности. Повертаючи до економічного інтересу населення від продукції молока, слід зазначити, що від 1928/29 до 1932/33 готівкові впливи за молоко виносили пересічно 13,97 прц. всіх доходів рільника, а готівкові впливи зі збіжевої господарки в тому самому часі виносили 19,79 прц. Так виглядає загально-державна пересічна.

Коли приглянемося поодиноким полосам краю, бачимо, що у поморському воєвідстві дохід з молочної господарки перевищає дохід зі збіжевої господарки, бо молоко дає 20,52 прц. доходу, а збіжжа лише 19,80 прц. загального приходу. У краківському воєвідстві приходи з молочної господарки сягають майже 15 прц., а приходи зі збіжевої господарки лише 6,88 прц. У львівському воєвідстві приходи з молочної господарки сягають 21,04 прц., приходи зі збіжевої господарки 21,20 прц. Лише в воєвідствах тернопільському і станиславівському приходи з молочної господарки відносяться до приходів зі збіжевої господарки як 1 : 1½. Повертаючи до загальної суми продукції молока в краю до тих 9 міліярдів літрів треба ствердити, що, теоретично річ беручи, 60 прц. тієї продукції молока нормально повинно би консумувати село, і тільки 40 прц. становить надвишку, яку можна переробити без шкоди для сільського господаря. Одначе треба у тій цифрі зробити деяку коректуру, приймаючи під увагу, що істнує 34 прц. карлових господарств, де корова є одиноким живителем цілої родини. Отже 1/3 загальної продукції молока взагалі слід вилучити з тієї ґрупи, яка надавалася би до перерібки. Можна припускати, що округло 2,5 міліярда літрів молока — це є той контингент сирівця, що мав би тепер підлягти новим порядкам, які будуть випливати з нового молочарського закону.

Тепер слід застановитися, в яких огнищах відбувається перерібка молока. У 1929 р. в державі було 4.176 молочарських заведень, які переробляли понад 900 міліонів літрів молока, що становить понад 10 прц. загальної продукції молока. або 36 прц. того загального контингенту сирівця, який мусить становити підставу перерібки.

Споміж всіх огнищ перерібки, бачимо 1.336 кооперативних молочарських заведень, що становить 1/3. Решта, це приватні молочарні. Кооперативні молочарські установи переробляють 66 прц. продукції, а експортують 92 прц. загального експорту масла в краю. Беручи на увагу правну структуру й суспільне наставлення молочарських заведень, бачимо, що назагал молочарські заведення мають реміснчий нефабричний характер, бо пересічна загальна перерібка у всіх заведеннях сягає лише 6000 літрів денно. Але поступ у напрямі фабричної перерібки йде дуже скоро вперід.

Всі молочарські заведення підлягають будівельному і промисловому законові та розпорядкові Міністра Суспільної Опіки про нагляд над молоком та його перетворами. Ціла група кооперативних заведень, крім цих законів, підпадає ще під постанови закону про кооперативи з 13. березня 1934. р. Отже всі кооперативи підлягають контролі держави.

Додатковій контролі не підлягають лише приватні заведення, яких є в державі около 3 тисячі одиниць. Серед тих приватних заведень на заході є великі промислові підприємства, які виробляють продукт першорядний, що вповні рівняється продуктові першорядних кооперативних орґанізацій, якими є наші молочарські союзи. Зате у воєвідствах центральних, полудневих та на сході, поза небагатьома приватними одиницями, які стоять на висоті і які можна порахувати лише на десятки, стоїть велика фаланґа дрібних заведень. Це є заведення, що визискують рільника та не дбають про інтерес консумента так під оглядом цін, як і під оглядом гігієни виробів. Дуже часто на нашій території є це паравани, за якими скриваються фабрики штучного масла — марґарини, як це виявилось при останніх ревізіях у Львові.

Дуже часто ці дрібні приватні заведення ведуть несовісну конкуренцію зі солідними заведеннями, бо совісної конкуренції кооперація не боїться. Кооперація орґанізує дрібного рільника, а без молочарських кооператив і взагалі без рільничих кооператив дрібний рільник, який розпоряджає дуже малим рільним варстатом, не може розвязати питання дохідности свого господарства. Тому саме ці дрібні приватні молочарські заведення, що позбавлені сьогодні додаткової контролі, повинні підлягати контролі бодай рільничих палат з даної території, як інституцій публичного права і як репрезентантів рільничих інтересів.

Рільничий і кооперативний світ ніколи не противився справі упорядкування приватного молочарства, маючи на увазі в першу чергу дрібні, дикі молочарні, що бушують на території зі шкодою так для продуцентів, як і консументів. Одначе рільництво й кооперація, що і тепер є під повною контролею уряду, не бачать потреби нової інґеренції державної влади в контролюванні кооперативного молочарства. Контроля потрібна, де є застій, або де є зловживання. Натомісць динаміка кооперативного молочарського руху виказує вповні здоровий розвиток молочарства. З одного боку бачимо комасацію молочарських заведень, які чейже переробляють 60 проц. загальної продукції молока. Дальше при комасації помічуємо технічну нормалізацію тих молочарень, обниження коштів продукції, совісну заплату рільникові за продукти і збільшення якости продукції масла, а цього шукають і міський консумент і заграниця. Про це найкраще свідчить динаміка розвитку експорту масла за кордоном. Колиб масло з

кооператив не було відповідне, то чейже експорт масла за кордон не зростав би як на дріжджах. У 1928 р. молочарська кооперація партиципувала в загальній сумі експорту масла за кордон лише несповна в 30 проц., а в 1930 р. вже 70,7 проц., в 1932 р. — 82,1 проц., в 1934 р. — 91.1 проц. і останньо в 1935 р. 91.8 проц. Це свідчить, що якість масла, яке продукують кооперативи, стоїть на висоті й не потрібує додаткової контролі.

Про те, що молочарська кооперація пнеться вгору, говорить теж і позитивне становище цілої молочарської кооперації до стандаризаційних норм, які саме опрацьовує міністерство рільництва. Крім того молочарська кооперація і ревізійні союзи не мають ніяких застережень щодо окремих приписів закону про молочарство. Але йде нам теж про те, щоби людини, яка йде власними силами, не мучити додатковими контролями, що є мовою при істнуванні „держ'вної" контролі, яка тяжить на кооперативному молочарстві. Додаткова контроля, це лишній тягар для молочарства, а переказування остаточного рішення дискреціональній владі старостів і по части рільничих палат, не ворожить нічого доброго для розвитку кооперативного молочарства.

У Галичині від початку грудня м. р. по нинішній день старости, як предсідники повітових виділів, ведуть псевдо-організаційний молочарсько-кооперативний рух. Вони намовляють до перенощення молочарських осередків, а коли сила їх аргументів не є переконуюча — тоді панове предсідники повітових виділів пересідаються на стільці повітових старостів і при допомозі своєрідного стосування промислового закону, масово замикають молочарські кооперативи. В терені ведуть цілий вічевий рух за будуванням таких делікатних кооперативів, як молочарські, чинники, що з молочарством не мали дотепер нічого спільного. Цілковито при цьому парцелюються українські молочарні. Будинки та ці великі інвестиції, які вложено в будову уладжень, мають зникнути зовсім з орбіти приходів господарства, мають бути ужиті на людові доми, або на млини і т. п. Але найбільше дивує те, що в тій шкідливій пропаганді шириться гасло, що селяни не потрібують нічого вкладати до старостинської кооперативи, що все зробиться їм даром, що не треба уділів, бо уділи будуть 2-золотові, а з таких 2-золотових уділів повстануть великі парові молочарні, бо на все прийдуть кредити...

Слід ще підкреслити, що ту цілу акцію ведеться довірочно. Цілий край є обурений та побоюється, що при такому „порядкуванні" молочарства дійде до ріжних зовсім непередбачених несподіванок зі шкодою для краєвої культури, для суспільних організацій і для держави. Можна побоюватись, щоби бюрократична організаційна загонистість не довела українську молочарську кооперацію до загибелі.

Доки Москва гнобитиме Україну?

(З італійської преси.)

Від коли дипльоматія Москви і Комінтерну пішли проти Італії, себто від вибуху італьо-абісинської війни, — від тоді й італійська преса гостро виступає проти Москви. Часто появляються статті про українську справу, про її значіння й вплив її на европейську політику.

В найновішому числі тижневика „Рома фашіста" з 19. березня ц. р. появилася стаття п. н. „За лаштунками російсько-німецького конфлікту". Автор статті — відомий на римському ґрунті журналіст і поет Джячінто Тревізонно.

В цій статті автор зупиняється широко на німецько-польському порозумінні в справі протисовітського бльоку, про що свого часу розписувалася вся преса Европи. Дальше говорить і про заяви державних мужів сучасної Німеччини про Україну. На підставі згаданого порозуміння і всіляких заяв згаданих державних мужів, Дж. Тревізонно пише таке:

„Те, що говорять верхи націсти в справі України, збентежило совітську душу товариша Сталіна. Потужна і добре зорганізована Німеччина, досконало приготована до експльоатації копальняних і хліборобських джерел Східної України, готова створити в ріжних делікатних пунктах сильні осередки, здатні до оборони й до нападу, — така Німеччина глибоко бентежить імперіялістичні мрії червоного царя. Надто страгивши вихід на Чорне Море, стає з тією хвилиною потугою другорядного значіння з тавром чисто азійським.

„Страх совітських правителів не є зовсім безпідставний. Бо вони дуже добре знають, що українці вже надто европейці, щоб не скористати і при цій нагоді не відшукати своєї незалежности. Бож, щоб здавити ці змагання українців, завдалегідь приготовано, саме в пекельній Европи, голод і дороговечу тому два роки. І пристосовано засоби насильного виселення українців, на яких місце поселювали елементи певні й вірні червоному неоімперіялізмові.

„...Треба раз на завжди опрокинути ту легковірну концепцію багатьох, що Росія — це тіло етнографічно ясно означене. Сама совітська статистика з перепису 1926. р. вказує, що на 147 міліонів мешканців зараховують там лише 52,9 відсотків правдивих росіян. Решта 47.1 відсотків — це 18 ріжних народностей, серед яких Україна доходить до значної відсоткової цифри, бо аж 21.22, себто: більше як 31 міліонів населення.

„Ото й треба спитати, чи Україна дальше схоче, щоб її Москва гнобила, чи при першій нагоді кинеться в сторону визвольника, хоч би це був націст, чи поляк...

„...Ось у цьому, а не в чому іншому, мусимо добачати те, що Росія вхопилася французької тези, що досягла франко-совітського порозуміння. Також Росія підтримала політику санкцій проти Італії лиш на те, щоб перешкодити Італії, щоб вона не мала ніякісього впливу на майбутню долю України".

Статтю, що її Дж. Тревізонно написав, як бачимо, зі становища італійсько-українських інтересів і в якій находимо дуже влучні думки про недалекі події на сході Европи, закінчує автор так:

„З цього виходить, що, дуже імовірно, у випадку сильніших і нетальвіших контрастів між Росією та Німеччиною Україна знову зважиться на вибух, який у 1917. році довів її до незалежности. І либонь тоді, після зломання совітської загрози, історія Европи змінить зовсім свій хід".

М. З.

МОСКВА—ПРАГА.

БУКАРЕШТ, 3. 4. ПАТ. В четвер підписали чесько-румунсько-совітський договір в справі **безпосередньої летунської комунікації Москва—Прага** з причалюванням в Яссах та Клюж (Кольошварі). Урухомлять її від 1. травня.

ЗБІЛЬШЕННЯ БЕЛЬГІЙСЬКОЇ ПАЛАТИ ПОСЛІВ.

БРІССЕЛЬ, 3. 4. ПАТ. Парлямент рішив учора піднести число послів зі 187 на 202.

ЕВЕРЕТ БРОНКС.

НЕБЕЗПЕЧНА ПРОФЕСІЯ.

— Не можу — сказала Патриція Савтерфілд і відгорнула нервовим рухом мичку білого волосся із свого чола.

— Але я хочу — відповів Тед Максвел з тою рішучістю, яка характеризує сильнішого.

Патриція Савтерфілд була химерною молодою жінкою. Вона тупнула ногою і крикнула:

— Ти мусиш щось зробити з тими своїми поїздами; два останні вийшли з рейок перед самим мостом.

— Дай мені спокій з поїздами — і підніс руку в гору.

Патриція подалась мимоволі взад і пустила на свої паровіз, вагон-ресторан і два звичайні вагони, що впали з гуком на барвисте лінолеум дитячої кімнати.

— Нехай лежать. Слухай мене уважно, я хочу тобі показати новий винахід шифрового письма.

Вона почала слухати.

— Я саме нині винайшов дуже простий спосіб азбуки, яку нелегко відгадати. Я пишу замість потрібної букви ту другу, яка наступає в азбуці по ній: замісць А пишу Б, замісць Д кладу Е і так далі. Наприклад „завтра" значить у мене „ібгусб". Розумієш?

— Розумію.

— Тепер напишу тобі ціле речення. Наприклад: „Завтра хочу піти до театру" буде виглядати „Ибгусб цпшф..." і так далі, треба тільки знати добре напамять азбуку.

До кімнати ввійшов батько Теда, погладив по голові його та його товаришку забави і спитав:

— Мама де?

— Вийшла до міста. А ти теж виходиш?

— Так, тільки переодягнусь. Скажи мамі, що приїхав один з моїх давніх шкільних товаришів і запросив мене на вечеру. Нехай не гнівається.

Кажучи це, кинув оком на листок паперу свого сина, вкритий дуже дивними словами. Подумав хвилину і розсіяний сказав:

— Ти, здається, хотів іти до театру? Підеш у неділю Тедді.

Вийшов і за хвилину вернувся у смокінґу. Одною рукою підтягав кінчик чорної краватки, а другою поквапно вложив до задньої кишені штанів револьвер.

— Тату! чи ти позволиш мені побавитись тим, що ти сховав, коли ти вернешся?

— Револьвером? — засміявся батько. — Ні, бо я не буду вже його мати при собі, коли вернусь додому. До побачення, мої діточки! Бавтесь гарненько.

Діти дивились йому вслід. По хвилині Патриція сказала: „Мій татко є директором банку, а твій?"

Тедді не вмів дати на це відповіди.

•

Стюарт Бляй приняв свого старого приятеля Максвела з незвичайною втіхою і зараз почав ділитись своїми вражіннями. Спомини спільно проведених літ виринали перед ними.

— Ага! щоб не забути — говорив Бляй — я позичив тобі кілька літ тому мій гарний револьвер. Що з ним сталось?

— Зараз зробимо гокус-покус і він найдеться — зажартував Максвел і витягнув з кишені револьвер так, якби хотів стріляти.

— Обережно! ти знаєш, що зі зброєю не можна жартувати. Ти неможливий у своїх жартах!

— Мій шеф каже те саме завсіди. Але бачу, що ти чудово мешкаєш. Ти доробився великого маєтку?

— От, чоловік живе якось. Я перекинувся до бранжі авт. А як тобі ведеться?

— Не можу нарікати — сказав Максвел — маю зовсім добре становище і ввесь час занятий. Я знаєш..."

Але тут щось звернуло його увагу:

— Ого. Стривте, бачу, що твоя жінка пише дає свої листи? То в тебе стоять справи краще, ніж у мене, бо моя жінка ніколи не показує мені своїх листів, але ховає їх десь до шафи з біллєю. Може і має рацію, бо знає, що вмію читати між рядками.

Бляй засміявся:

— Моя Віві не має з чим переді мною ховатись.

— Но, но! нема такого подружжя, щоб не мало своїх секретів.

— Тоді наше є винятком — сказав Бляй. — Хоч я мав би підставу до заздрощів, бо один молодий письменник закохався в моїй жінці по вуха і що тижня випсує до неї палкий лист, ось такий, як тут лежить. Віві перечитує мені завсіди ті листи і ми сміємося страшно з його надутого стилю. Ось наприклад зразок, послухай: „Монтреаль. 20 листопада. Вівторок. Вповажана Пані! Як дивно, що думаю звичайно про Вас! Була пята година тоді! Я покидав „Централь" і зустрів Вас!..."

— Стривай! — сказав Максвел.

— Но, що ти скажеш на це? Попросту смішака? Чи не смішно?

Максвел не сміявся.

— Я радив би тобі, дорогий приятелю, оминути скандалу... Краще завчасу якось так дискретно виплутатись з цього інтересу...

— Не розумію.

— Говорю про твоє подружжя...

— Жартуєш?..

— Ні трохи. Прочитай той лист так, щоб перескакувати кожні три слова і читати тільки кожне четверте.

Бляй дивився на лист.

Майже загикуючись прочитав: „Вівторок. Як звичайно пята Централь"...

— Не бери цього так дуже трагічно. Це трапляється кожному. Ти ще не віриш? Ага, ти питав мене, чим я займаюсь. Я є директором бюра канадійської тайної поліції.

Перекл. *в. г.*

Як п. Д. Паліїв здобуває анонси?

Нижче даємо фотографічну знимку листа, яким п. Дмитро Паліїв старається здобувати інсерентів споміж польських і жидівських фірм. Як недавні ревеляції у „Батьківщині", так і цей спосіб здобування анонсів — подія без прецеденсів в історії української преси, та мабуть рідка подія взагалі в історії преси цілого світа. Гадаємо, що ніяких ближчих коментарів цей сумний документ часу не вимагає.

ВИДАВНИЦТВО „БАТЬКІВЩИНА" ЛЬВІВ, ВІРМЕНСЬКА 25А. ТЕЛ. 215-95

WYDAWNICTWO „BATKIWSZCZYNA" LWÓW, ORMIAŃSKA 25A. TEL. 215-95

„УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ" ДЕННИК
„БАТЬКІВЩИНА" ТИЖНЕВИК
„ПЕРЕМОГА" КВАРТАЛЬНИК
РЕФЕРАТИ ВИДАННЯ ДВОТИЖНЕВЕ
КАЛЕНДАР „БАТЬКІВЩИНА"

„UKRAJINŚKI WISTY" DZIENNIK
„BATKIWSZCZYNA" TYGODNIK
„PEREMOHA" KWARTALNIK
REFERATY (wydanie dwutygodniowe)
KALENDARZ „BATKIWSZCZYNA"

Lwów, dnia

Reklama prasowa jest kosztowną, więc inserent musi być zorjentowany w powodzi czasopism i dzienników, by wybrać pismo najpoczytniejsze i najbardziej odpowiadające celowi reklamy

Jak WPanom wiadomo dziennik „Diło" jest najstarszym dziennikiem ukraińskim, zaś „Ukrajinśki Wisty" - najmłodszym, a mimoto najpoczytniejszym; że tak istotnie jest, cytujemy poniżej bezstronny i niezainteresowany głos naczelnego redaktora lwowskiego dziennika „Dziennik Polski":

„Za „Ukraińskie Wisty" p. Baran (poseł) nie bierze odpowiedzialności, bo nie są organem UNDO... Zgoda!... Ale mimoto organ Palijewa jest dziennikiem bardzo wpływowym i bardzo poczytnym, poczytniejszym bez żadnego porównania od „Diła". Skoro zaś jest poczytnym - odpowiada prawdziwym nastrojom społeczeństwa"
(„Dziennik Polski" z dnia 12 stycznia b. r Nr. 12-ty, strona 3.)

Powyższy wyimek z artykułu „Dziennika Polskiego" uważaliśmy za odpowiednie podać do łaskawej wiadomości WPanów i kreślimy się

z poważaniem

Administracja Dziennika „UKRAJINŚKI WISTY" Oddział ogłoszeń

Зїзд опікунів і передовиків Хліборобського Вишколу Молоді Львівщини.

Дня 3. квітня ц. р. скликала львівська Філія „Сільського Господаря" зїзд опікунів і передовиків Хліборобського Вишколу Молоді львівського повіту. Хліборобська молодь Львівщини, зорганізована у Гуртках Хліборобського Вишколу Молоді при кружках „С. Г.", начисляє вже 335 осіб, у тому 197 хлопців і 138 дівчат, які працюють у 26 гуртках, а саме 9 хлопячих, 5 дівочих і 12 мішаних. Всю цю працю веде Філія „С. Г." під кермою інж. П. Зеленого та інж. О. Дучимінської. Цей зїзд був присвячений оглядові зимової освітньої праці та вказівкам для практичної праці на ріллі під весну. Дівчата і хлопці управлятимуть у цьому році буряки, бараболі та льон.

Зїзд відкрив від Філії „С. Г." **інж. П. Зелений** та подав порядок нарад і їх завдання. Зїздові проводив **о. Т. Ковалюк** (Скнилів), секретарював **Ст. Дедик** (Вислобоки). Потім **д-р Е. Храпливий** говорив про цілі й завдання Хліборобського Вишколу Молоді на нашому селі, **інж. П. Зелений** подав огляд освітньої праці Х. В. М. цієї зими та вказівки до практичної господарської праці на весні, **інж. Оксана Дучимінська** говорила про освітню працю, значіння книжки і часопису в Х. В. М., вокрема як використати молодечий часопис „Хліборобська Молодь" (тепер іде у Львівщині 300 прим.), **інж. А. Романенко** про взаємні прогульки Гуртків ХВМ, про розваги у молоді та про звязок молоді цілого повіту зі собою при помочі безпосередньої зустрічі Гуртків.

З черги поодинокі передовики здавали звідомлення з праці своїх Гуртків ХВМ, а саме: з Підберезець передовик **Іван Цар** (15 літ), з Гаїв **Микита Ґоть**, з Миклашева **Моравський Іван** (14 літ), з Водник опікун **І. Бордон**; крім того були передовики зі сіл Підбірці, Вислобоки, Водники і Ременів. Опісля ставили ще опікуни і змагуни запити щодо дальшої праці.

В зїзді взяли теж участь як гості курсантки курсу господинських інструкторок „Сільського Господаря", щоби прислухуватись і приглянутись практичній роботі „Сільського Господаря" серед молоді.

Замкнув зїзд **інж. Зелений**, після чого відбулася ще відправа передовиків. Цей зїзд змінить напевно організацію молоді „С. Г." у Львівщині, що така потрібна для нашого села.

Мін. Понятовський у Львові.

КОНФЕРЕНЦІЇ ТА ЛЮСТРАЦІЇ МІН. ПОНЯТОВСЬКОГО У ЛЬВОВІ.

У четвер приїхав до Львова міністер хліборобства Понятовський з вищими службовцями свого міністерства. Відбув довшу люстрацію хліборобського виділу у львівському воєвідстві та зацікавився справами хліборобства львівського воєвідства. В четвер пополудні відвідав із воєводою Білиною-Пражмовським рільничу палату. У пятницю з віцевоєводою Соханським перевів люстрацію міської різні, опісля відвідав дирекцію державних лісів, де мав довші балачки на тему лісів у Галичині. (Аг. Всхуд).

МІН. ПОНЯТОВСЬКИЙ У ПРОФ. БАРТЕЛЯ.

Міністер хліборобства Понятовський, що є тепер у Львові, відвідав бувш. премієра проф. Бартеля та мав із ним довшу розмову. (Всхуд).

Після привернення обовязкової служби в Австрії.

БУДАПЕШТ, 3. 4. ПАТ. Тутешня преса прихильно ставиться до привернення заг. військової служби в Австрії. „Годі вимагати від малих держав — пише „Пестер Льойд" — щоб вони дальше угиналися під ярмом мілітарних постанов мирових договорів, зокрема тепер, коли Німеччина їх не визнає.

БУКАРЕШТ, 3. 4. ПАТ. Вістки з Відня викликали неспокій, щоб і Мадярщина не пішла за слідом Австрії. Сподіються, що у цій справі скличуть небавом конференцію Малої Антанти.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Німецький міністер відлетів до Риму.

БЕРЛІН, 3. 4. ПАТ. Німецький міністер д-р Франк, президент академії німецького права, відлетів нині рано літаком до Риму. Виголосить там відчит про законодавство та пристосування справедливости в нац.-соц. устрою. При цій нагоді д-р Франк має навязати взаємини з італійськими офіціяльними чинниками

Манджурія грозить.

ТОКІО, 3. 4. ПАТ. Як подає Домеі, манджурський уряд вложив на руки монгольського премієра ноту з суворою осторогою: якщо Монголія негайно не запобіжить провокаціям на кордоні, між обома державами може дійти до дуже поважного загострення.

КОМУНІСТИ ВІДСТУПАЮТЬ.

ПЕКІН, 3. 4. ПАТ. Комуністичні війська почали відворот на південь, залишаючи кілька залізничих стацій на півдні пров. Шансі. Урядові війська зложені з 7 дивізій; командує ними міністер війни ген. Го-Інг-Чін. Війська автономних провінцій Гопей і Чагар відкинули комуністичні частини, що були вдерлися до Гопей.

ҐАЗОВІ БОМБИ НА МОНГОЛЬСЬКО-МАНДЖУРСЬКОМУ КОРДОНІ?

МОСКВА, 3. 4. ПАТ. Як подає ТАСС, в Уляв Батор Хото заперечують, немовби монгольські літаки скидали у недавних пограничних боях ґазові бомби.

З ЕСПАНСЬКОГО КІТЛА.

МАДРИД, 3. 4. ПАТ. Внутрішне положення в Еспанії в звязку з визначеними на 12. квітня громадськими виборами є незвичайно напружене. В Мадриді поліція видала ряд превенційних заряджень; сильні поліційні стежі обїздять самоходами й мотоциклями вулиці міста. З провінцій надходять постійно вісти про заворушення лівих елементів. У Вадолятоса під Севілею рільні робітники намагалися роззброїти кількох поліцаїв; дійшло до стрілянини. Були притім убиті чотири особи, а чотири були ранені. В місцевості Космеля підчас зудару між власниками дібр і рільними робітниками були дві особи вбиті.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

У Франції в Сартрувіль прийшло до бійки між членами „Круа де Фе" і „Людового фронту".

Обі американські законодатні палати ухвалили торговельний договір з Канадою.

Австрійці виявили радість з приводу привернення загальної військової служби живловими демонстраціями.

Сирійських делеґатів, що виїхали на переговори до Парижа, прощала юрба у Бейруті з ентузіязмом. Підчас переїзду через турецьку територію віддавали їм військові почести.

Ювилей Софії Русової.

(Святочна Академія в Театрі Ріжнородностей і комерс).

Українське жіноцтво вшанувало 80-ліття своєї сеніорки проф. Софії Русової святочним вечором у салі Театру Ріжнородностей. Відбігаючи від традиційного шаблону академії чи концерту, організаторки свята доручили п. Ковальчуковій режисерію спеціальної інсценізації, яка мала представляти головні етапи життя Ювилятки. Цей сама собою нова й цікава, а її зреалізування на сцені було назагал досить вдатне. Друга справа, що якби текст інсценізації переглянув хтось з літературним хистом, то можна було оминути деякого занадто наївного чи переборщеного тексту.

В рямки інсценізації входив: прольоґ, окремі сцени з життя С. Русової, промова п-і Горбачевої, сценка на тлі Лисенківської „Елеґії". продукція хору й ін. Всі виконавці — п-ні Кривіцька, Левицька, Зарицька й ін. — старалися дати з себе все щонайкраще.

При кінці інсценізації на сцену ввели Достойну Ювилятку, яка приймала побажання від представників наших найголовніших культурних та громадських установ. Від „Просвіти" промовив д-р Брик, від Наукового Т-ва ім. Шевченка — д-р В. Сімович, від Рідної Школи — п. Б. Балукова, від Т-ва Емігрантів — д-р Корчинський, від Союзу Українок — п. Мілена Рудницька. Найбільш зворушливою була кінцева промова, чи пак подяка самої Ювилятки, яка в простих, скромних, щиросердечних словах говорила не про свої заслуги, не про своє трудолюбиве, важке життя, але про любов Батьківщини, про віру у здійснення мрій — її і всіх нас...

Співом „Многая літа" і національним гимном закінчилося це поважне і зворушливе свято.

Після того в „Клюбі Українських Емігрантів" відбувся комерс, на якім зібрались представники установ і преси та представниці централі і філій „Союзу Українок". Підчас вечері складали Ювилятці привіти (між іншими): п. Ціпановська — від ділового комітету свята, п. Багринівська — від жіноцтва Волині, полк. Доценко — від управи Клюбу, ред. Купчинський від „Діла" і „ТОПІЖ-у".

Крім цього відчитувано деякі з надісланих привітів (було їх ок. 150). Деякі з них, артистично виконані, з портретами Ювилятки, деякі на скромних картках паперу, але ще більш зворушливі, бо писані і вислані малими дітьми „Рідної Школи". Був привіт і від учителів-заточенців з далеких земель корінної Польщі.

Все це давало Ювилятці наглядний доказ, що її праця для рідного народу — знана і цінена серед найширших верств нашого громадянства.

На кожному святочному столі протиалькогольна карта Р. Ш.!

Головна Управа Р. Ш. видала по мисте цьки виконані карти, що звільняють від уживання алькоголю й частування ним гостей. Така карта повинна прикрашувати кожний український святочний стіл. Карти можна набути в Повітових Союзах Кружків (Повіт. Кружках) РШ. або в Головній Управі Рідної Школи у Львові, вул. Сикстуська 46, за зложенням добровільного датку на Рідну Школу. Імена осіб, комітетів чи установ, що зложать за карту від 1 зол. вгору, будуть проголошені в пресі.

Загальні Збори Союзу Українок.

ДРУГИЙ ДЕНЬ НАРАД.

В пятницю 3. квітня ц. р. наради почалися в год. 9.37 передполуднем. У головній салі йшли наради кооперативної секції під проводом п-і *Ірина Макух-Павликовської*. Основний реферат про участь жіноцтва в кооперативному русі виголосила п-і *Неоніля Селезінкова*. В дискусії на тему праці жіноцтва в кооперації забирало голос 17 делегаток. Після того на внесок референтки присутні приняли 8 резолюцій.

Одночасно в побічних салях йшли наради комісій: фінансової і резолюційної та комісії матки.

ГОРЯЧА ДИСКУСІЯ.

Щойно в год. 11.50 почалося пленарне засідання. В продовженні дискусії над звітами з діяльности перша промовляла делеґатка *Мельникова* зі Станиславова. Домагається, щоб централя перевела в себе діловий поділ праці, філіям висилала передумані вказівки. Дел. *Ковальчукова* (Городок) виступала проти акції С. Г., яку це Т-во веде між сільським жіноцтвом і конкурує з С. У. Дел. *Івонкевич* (Бережани) виступила проти сварок в централі С. У., які дуже погано впливають на працю жіноцтва по селах. Дел. *Жарська* (Белз) підкреслює, що головним завданням С. У. є виховувати своїх членок під національно-громадським оглядом, а не господарським. Тому дуже добре сталося, що вихованням господинь займається С. Г. Гостро критикує Виділ за його першое становище взяти участь у виборах. Дел. *Антонюкова* (Тернопіль) висловлюється за співпрацею С. У. зі С. Г. Дел. *Васильчишин* (Стрий) критикує С. Г. за його акцію між сільським жіноцтвом.

ОДИН ЗАПИТ ДО ГОЛОВИ.

Членка п-і *Дзеровичева* запитує голову, чому вона покинула дотеперішні заходи здобути пашпорт на виїзд до Царгороду на Міжнародний Жіночий Конґрес і тепер скидає вину за відмову дістати пашпорт на С. У. Емігранток у Варшаві і вносить зайвий фермент. Пригадує, що голова С. У. навіть по пацифікації дістала пашпорт на виїзд за кордон. Щодо закидів на „Католицьку Акцію", то вони полягають на непоінформованости. Хай делеґатки наведуть бодай одно місце з журналу „К. А.", де взивається до боротьби між католиками і православними. Нарікання голови на „розіджену душу" натягнені, бо „К. А." писала про душі переїджені ліберлізмом. Напади часопису „Жінки" на Ґенеральний Інститут К. А. бють посередно в нашу єрархію. Взиває жінки з християнським світоглядом, щоб не далися звести на манівці.

ЗАЯВА ВІД КАТОЛИЦЬКОГО ЖІНОЦТВА.

Делеґатка „Будучности" п-і *Конрадова* звертає увагу на конечність праці С. У. над етичним вихованням нашої молоді на селі і в місті. Провідниці кружків повинні звернути увагу, щоб спинили доплив сільських дівчат до великих міст, головно під зиму, де вони наражені на страшні знущання та стають живим товаром. Заявляє від 10 організацій католицького жіноцтва, що вони ніколи не змагали перетворити С. У. на суто католицьке Т-во.

У С. У. НЕМА МІСЦЯ НА ПОЛІТИКУ

Дел. *Бегпалко* (Золочів) довше спиняється над напрямами праці С. У. С. У. не повинен мішатися до політики і в С. У. повинні бути обєднані членки ріжних політичних напрямків. Так, на жаль, не було і тому ще три роки відійшла зі С. У. п-і І. Блажкевичева. Справа довкола участи у виборах була теж політикою. Новий Виділ повинен наладнати добрі взаємини з іншими національними установами. Дел. *Кордубова* (Тернопіль) заявляє, що хоч сама є членкою У. С. Р. П., проте працює в С. У., щоб зафіксувати понад-

партійність і всенаціональність С. У. Заг. Збори повинні приняти резолюцію, щоб закинути всякі політичні спори. Дел. *Жолнірчукова* (Броди) виясняє, чому члени С. У. не пішли на анкету, яку скликав С. У. Делеґатки: *Пасічак* (Роґатинщина), *Васова* (Гаї к. Львова) і *Геба* (Черче) не вносять в дискусію нічого нового.

Ред. *О. Кисілевська* взиває, щоб делеґатки не тратили часу на дрібні малі справи. Слід довести за всяку ціну до покращання відносин в С. У., який мусить стати тим, чим є „Просвіта" і „Р. Ш." Закид, чому жінки, які є в партії УНДО не боронили виключених з партії голови М. Рудницької і О. Шепаровичевої є невідповідний бо ці жінки, які залишилися в УНДО, можуть мати ін. погляди на цю справу. Одначе хто є у проводі Т-ва, не може наражувати Т-ва на те, щоб воно зустрічалося з ріжними перепонами. Зі С. Г. слід співпрацювати, бо С. У. не може вже тепер охопити своєю акцією цілого краю.

Дел. *Заячівна* (Сколе) домагається, щоби Виділ С. У. подбав про те, щоб кружки і філії С. У. звільнила влада від стемплевих оплат. Після дел. *Левицької* (Дрогобич) п-і *Струтинська* (Львів) виясняє чому С. Г. веде сільсько-господарську акцію. Дел. *Хоптякова* (Рогатин) і *Мельниківна* (Станиславів) не вносять нічого нового. Дел. *Волощакова* (Львів) оправдується за свої вчорашні закиди перед ред. О. Кисілевською і гостро виступає проти д-ра Дзеровича, „Діла" і п. Тишинської. Коли ж п-і *Дзеровичева* зголосилася до слова і хотіла вияснити закиди кинені під адресою її чоловіка д-ра Дзеровича, то голова М. Рудницька відбирає їй слово — мовляв тому, що зголосилася до слова у формальній справі. Дел. *Пелешичка* (Стрий) виступає проти політичного католицизму, С. У. не може стати його знаряддям. Критикує акцію п. Тишинської. Делеґатка Ма-

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

рійського Т-ва Пань *Вощанська* підкреслює, що поділ на католички і некатолички тут ні причому, бо всі членки С. У. є католичками. Такі слова, як „хай пропадуть Дзеровичі", що їх вчора кинула одна делеґатка під адресою д-ра Дзеровича, є дуже некультурні. Делеґатка С. У. Емігранток *д-р Кононенко* виясняє доцільність С. Г. акції між сільським жіноцтвом. По промовах дел. *Жарської* (Белз) і *Терлецької* (Кути) дискусію закінчили.

Після того п-і О. *Шепаровичева* зреферувала справу видавання часопису С. У. „Жінка". Від Надзірної Ради видавничої кооперативи „Жінка" промовляла п-і *Н. Дорошенкова*. По короткій дискусії в цій справі в год. 2.15 перервали наради.

БУДЖЕТ С. У. НА 1936. РІК.

По перерві в год. 4-ій п-і *Мудрикова* склала звіт з фінансової комісії і запропонувала, щоб Заг. Збори приняли прелімінар буджету С. У. на 1936. р. у квоті 7.700 зол. річно в розходах. По короткій дискусії збори приняли цей прелімінар.

ВИСОТА ЧЛЕНСЬКОЇ ВКЛАДКИ.

П-і *Мудрикова* запропонувала, щоб членки платили вкладку до централі С. У. по 2. зол. річно, кружки по 5—10 зол. річно. По довшій дискусії Збори затвердили висоту членської вкладки.

ЯК ЧЛЕНИ С. У. ЦІКАВЛЯТЬСЯ НАРОДНІМ ЗДОРОВЛЯМ.

З черги д-р *Коренцівна* вясувала плян праці, як піднести народне здоровля і зголосила відповідні резолюції. Здавалось би, що така важна ділянка, як освідомлення жіноцтва по селах і містечках, про боротьбу з недугами, нечувано високим відсотком смертности немовлят зацікавить бодай філії С. У. Ні! Вони цікавилися усіми іншими справами, але не справою плекання здоровля між найменшими сестрами, селянками, робітницями і т. д. І присутні почули такий парадокс від референтки, що на II обіжник у цій важній справі відгукнулася ледви *одна*(!) філія С. У. І якже можна вчити селянок як піднести гігієну, як філія не має фахово підготовленої інструкторки. А тимчасом справа поправи народнього здоровля — говорила в дискусії п. ред. *О. Кисілевська* — повинна стати ударним гаслом. Філії повинні з лікарями улядити кількаденні курси по селах і містечках і навчати селянок та робітниць, як давати першу поміч у наглих випадках, як відвиняти недужого, як плекати немовлят і т. д. Бо, як підкреслила дел. *Світенька* (Городеччина), не можна вимагати від селянок, щоб плекали добре немовлят і т. д., коли наше село виховували до війни коршма та алькогольні напитки.

САНКЦІЇ ПРОТИ „ДІЛА"?

Опісля голова М. Рудницька давала широкі вияснення делегаткам, які забирали голос в дискусії. На вступі признала, що хід заг. зборів під ідеольогічним оглядом був слабкий і не стояв на висоті завдань. Справді делегатки кинули багато нових думок, але позатим більш нічого. Опісля голова зробила реверанс під адресою представників національної преси, кажучи що преса має право критикувати те, що є неправильне в С. У. і т. д. Одначе від преси слід вимагати, щоб вона вірно насвітлювала справу. І тут ні сіло ні пало голова накинулася на „Діло" кажучи, що звіт з першого дня нарад „Діло" подало „у кривому зеркалі". А далі звертаючись до присутніх заявила: Кількадесять тисяч свідомих наших членів знає, як можна примусити, щоб преса подавала звіти правдиві і приємливі з нашого жіночого руху. З черги переконувала дел. Пеленичку, що „фемінізм" і український національний жіночий рух це одно і те саме. Чи дел. Пеленичка бажає — питає голова — щоб наше жіноцтво опинилося в такому положенні, в якому нині є жіноцтво в Німеччині?

ОКЛИКИ — „ГАНЬБА!

Опісля голова „розоблачала" делегатку С. У. Еміґранток д-р Кононенко, висуваючи проти неї такі важкі закиди, що вона, як урядничка С. У. занедбувала свої обовязки. Ми розійшлися — каже голова — з дел. Кононенко як членкою Виділу тому, що вона вела інтригу між членами Виділу проти голови. (На салі оклики: ганьба, ганьба! під адресою голови). Одночасно дел. Н. **Дорошенко** протестує проти таких закидів голови під адресою делегатки С. У. Еміґранток.

В год. 6.50 вечором голова вияснювала далі, тому докінчення з другого дня нарад подамо завтра.

*

На Заг. Зборах С. У. було 384 осіб; 2 почесні членки; від 68 кружків 116 делеґаток, від 54 філій 126 делеґаток, 19 членів Головного Виділу С. У., 9 делеґаток С. У. з Волині, 12 представниць від інших жіночих товариств, 12 представників 8 центральних установ, 18 представників (ць) преси і 70 гостей.

Дивний процес.

ЗА ФАЛЬШУВАННЯ ДОКУМЕНТІВ, ОШУКАНСТВА І... ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО О. У. Н.

ТРЕТІЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

Розправа почалася в год. 10.25. На вступі адв. д-р Павенцький звернувся до суду, щоб він звернув увагу польській пресі, головнож „Дзєннікові Польскому", щоб цей орґан не подавав брехливо звідомлень з розправи.

Дальше на внесок прокуратора переслухано свідка Сліву, нач. розв. з Рогатина. Зізнання цього свідка викликують сміх серед оборонців, лави присяглих і публики. Свідок зізнання свої опирає виключно на „поуфних", конфіденціональних інформаціях. Між іншим закидує обв. Гладкому тяжкі злочини, що він у сл. вязниці не заломився, а навпаки — піднісся душевно. Обор. д-р Старосольський та обор. д-р Гладкий стверджують, що св. Слїва говорить неправду.

В дальшому суд відкинув внески оборони і замкнув доказове поступовання.

По відчитанні питань присяглим суддям забрав голос прокуратор д-р Мінасович, що піддержував у своїй промові тези акту обвинувачення.

Як німці присягали на чеському кордоні.

МОР. ОСТРАВА, 3. 4. ПАТ. Чеська жандармерія веде слідство у справі подій після останьої бранки в Опаві. Новобранці німецької національности після того, як вернулися з асентерункової комісії, пішли гурмою над німецький кордон і там присягли спільно на вірність Німеччині та виголошували протичеські промови.

НОВИНКИ.

— **На уфундування вітражу в Успенській церкві** з нагоди 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського зложили в захристії Успенської церкви: дир. О. Саєвич 5.—, о. крил. Ю. Дзерович 5.—, о. крил. В. Лициняк 5.—, о. крил. д-р В. Лаба 5.—, о. канцлер Галянт 5.—, о. крил. Лужницький 5.—, М. Гозакова 5.— зол.

— Барвінок — це традиційна прикраса Свяченого. Але не сам тільки живий барвінок найдеться цього року на нашому Великодному столі. Кожна свідома громадянка закупить усілякого роду мясиво, печиво та добірні солодощі на „Солодкому Базарі" Кружка „Р. Ш." ім. Ганни Барвінок у Львові, в Великодну Пятницю 10. квітня ц. р. при вул. Мохнацького 12. 1837

— **Замкнення Посмертної Вистави О. Новаківського** в неділю 5. квітня 1936. 1838

— **Річні Звичайні Загальні Збори Українського Т-ва Допомоги Еміґрантам з України** у Львові відбудуться в неділю 5-го квітня ц. р. в год. 10. рано (а в 11-ій год. при всякому числі присутніх) у помешканні Клюбу Українських Еміґрантів, пл. Бернардинська 2. І. пов. — **Управа** 1836

— **Традиційну шутку українських інвалідів** будуть продавати Вп. пані під усіми львівськими церквами, як що року, у Квітну неділю 5. квітня ц. р. 1839

— **Закриття посмертної вистави Ол. Новаківського в музеї Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові** відбудеться в неділю 5. ц. м. попол.

— **Показ фортепіянових творів** Нестора Нижанківського і Василя Барвінського для дітей та молоді у виконанню Я. К. Барвінської відбудеться в неділю 5. ц. м. в малій салі Музичного Т-ва ім. Лисенка у Львові. Пояснення до поодиноких точок подасть проф. Галя Левицька. Початок год. 5. попол. Вступ вільний. Добровільні датки на хору і бідну молодь Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові приймається з подякою.

— **З радія.** Львівська радіостація передає в суботу 4. квітня в год. 18.25 музичні мініятури В. Барвінського у виконанні смичкового квартету. Виконавці: М. Рак І. скрипка, Л. Сак ІІ. скрипка, М. Лобачевський альтівка, П. Пшеничка віольончеля.

— **Концерт скрипака проф. Юрія Криха** відбудеться вперше по повороті з Парижа в Тернополі в неділю 5. ц. м. Увесь дохід призначений на Захоронку. Концерт у Львові відбудеться 14. ц. м. Дохід на Рідну Школу.

— **В неділю почта отворена.** Дирекція почт повідомляє, що в неділю, 5 ц. м. будуть отворені всі почтові уряди й агенції від год. 9 до 12.

— **Додаткові святочні потяги.** Залізнича управа змінила склад особових потягів у святочному часі та урухомила нові потяги, що лучать Львів і Сх. Галичину з Варшавою та іншими воєвідствами. Ближчі подробиці на стаціях.

— **Прохання у справі збірника світлин.** Звертаюсь з прилюдним проханням допомогти мені видати памятковий альбом як збірник світлин. Прошу надсилати мені різні фотографічні знимки чи то поодиноких осіб, чи з життя товариств, громад, витинки з часописів і т. п., зазначуючи, що світлини представляють та де і коли їх зроблено. Світлини будуть видані в кількох серіях по 100 штук, причому кожний альбом буде коштувати по 25 зол. Знимки, замовлення і всякі запити надсилати на адресу: **Piotr Oleksijenko, Szamotuły w Poznańskiem, „Foto-Ognisko", Rynek 40.**

— **Осторога.** Якийсь чоловік ходить по українських домах у Львові і випрошує гроші, оповідаючи, що вийшов недавно з концентраційного табору у Березі. Довідуємося, що це звичайний ошуканець, перед яким остерігаємо наше громадянство.

— **Бурмістр Судової Вишні не приняв підвишки платні.** Бурмістр Судової Вишні Пайґерт не приняв підвишки платні, яку йому міська рада одноголосно ухвалила. Затє бурмістр Пайґерт призначив дотичний кредит на ремунерацію для найгірше ситуованих службовців міської управи.

— **Зловживання скарбових урядовців.** Львівський суд займається справою скарбового урядовця Бронислава Фіхтля, що спроневірив 2.500 зол. Як поборець скарбового уряду він інкасував податки в місцевостях під Львовом. Вернувши із службової подорожі з Борщович, він повідомив своє начальство, що йому вкрали 2.000 зол. Доходження устійнили неправдивість його оповідання і ствердили, що Фіхтель не передав до каси 2.500 зол. Разом із ним відповідає перед судом також скарбовий урядовець Адам Ваєжин, що помагав йому у зловживаннях.

— **Курси українознавства в Неаполі.** В королівському Східному Інституті в Неаполі заповіджено на 3. ц. м. інаґурацію курсів українознавства. На лектора запрошено Е. Онацького з Риму. Перші виклади будуть на теми: 1) Українські межі Европи й Азії та 2) Українська мова та її головні прикмети.

— **Арештування у Станиславові.** У звязку з недавніми петардовими вибухами в Станиславові поліція перевела арештування серед членів нелеґальної організації ОНР у Львові. Арештовано студентів університету й політехніки: Ст. Шалера, Зб. Сікорського, Ром. Вуйціцького, Каз. Дунаєвського, Кристина Шміда, Юрія Пандевича, підприємця Вернера й електромонтера Вл. Шведзінського. Знайдено у них нелеґальні матеріяли. Вони творили осередок ОНР н Львів і мали виконувати бомбові замахи в Станиславові.

— **Присуд за зловживання в мостиському старостві.** У процесі за зловживання в повітовому старості в Мостиськах оголосив перемиський окружний суд присуд, яким засудив б. війта громади Рудники (пов. Мостиська) Курка на три роки вязниці і гривну 200 зол., Ілька Шварца, купця в Мостиськах, на 2 роки вязниці, Ст. Стахурського, реєстратора в Мостиськах, на 2 роки вязниці й гривну 300 зол., Филипа Леґньовського, урядовця мостиського староства на 3 роки вязниці, гривну 300 зол. і позбавлення громадянських прав на 5 літ. Обвинуваченого Конст. Галінського, теж старостинського урядовця в Мостиськах засуджено на рік вязниці, гривну 100 зол. і втрату прав на 3 роки. На основі амнестії всім засудженим обнижено кару до половини.

ВІДГУКИ ДНЯ

В „країні гумору“.

Є люди, що не мають почуття гумору. Так само як дехто не має почуття справедливости, стиду, чи дійсности. Вони ображуються за щонебудь і денебудь.

— Прошу вас! Якби це було дома, між знайомими. Але на засіданні... О, мій пане, дякую!

І вони соплять.

За тиждень ви чуєте від них так:

— Прошу вас! Якби це було де інде, возьмім — на засіданні, в каварні... Але в моїй хаті!? О, мій пане дякую..

І знову соплять.

Хто не має почуття гумору, той напевно має вічну жажду на похвали, признання і тим подібне кадило.

Тоді не тільки ображуються за жарт, але й за те, коли їх не похвалити.

Стоїть такий кадилолюб на чолі якоїсь установи. Спробуйте, напишіть: Товариство Н. Н. зробило цього року таке і таке. Завтра маєте вже телефон, лист, а то й особисту візиту в редакції.

— Прошу вас! Очевидно — товариство, але самі знаєте, що якби не я..

І соплять.

Тому люблять переглядати всі звідомлення, дописи й описи, що йдуть до часописів від їх установ, а ще більше люблять дописати щось від себе. Наприклад: „Після промови голови товариства“ додадуть між „після“ і „промови“: знаменитої, глибоко обдуманої і з врödженою красномовністю виголошеної“...

Буває часом, що автор звідомлення чи опису довідається про поправку, прибіжить до редакції і просить викреслити вставку. Редакція це з приємністю робить, хоч за те має дуже часто великі неприємности.

— Прошу вас! Чому ви статті з нашого товариства так страшно скорочуєте? Чи ми вже не варті того малого місця в своїй газеті?

І сопліть.

Каже дехто, що чим більша особиста і збірна культура даного середовища, тим більше почуття гумору і в осіб і в середовищі. Не можу цього твердити напевно, бо в чужих краях майже не був, а на підставі лектури можу тільки припускати. Все ж таки, коли малюють міністрів у спортових штанцях, а великих учених чи політиків натягають по кабаретах — видно, що почуття гумору там справді дуже розвинене.

Коли синій від злости піє ображеного нашого достойника злиує вас і ви спитаєте його, чого, властиво, він образився, то дістанете відповідь:

— Прошу вас! Я за поважний на те, щоби з мене хтось собі жартував. Щож то? Осмішити мене хоче?!...

І ані в гадці їм, що саме тому виглядають ще смішніше.

Коли зближається „пріма апріліс“ — двері редакцій риплять, телефони дзвонять, а все в справі першоквітневих жартів..

— ...Тільки дуже вас прошу, про мене нічого..

— ..Я не від того. Жарти люблю, але зрозумійте...

— ...Коли мене зачіпаєте, слово даю, що..

— ...Я чув, що там мене.. Пане редакторе, це булоб направду...

А після „пріма апріліс“ кожний з них:

— Наші газети? Ні помислу ні „віци“! Я бачив французькі... Фляйден як танцерка. Капітальне!

Галактіон Чіпка.

— **Небіжчик вернувся до жінки.** Цікаву справу розглядає ряшівський цивільний суд. В 1915 р. покликано до австрійського війська Матея Кубіса, що був жонатий і поводився погано зі своєю молодою жінкою. Коли Кубіс кілька літ не давав про себе знаку життя, його жінка, будучи певною, що чоловік згинув на війні, переперла судовою дорогою ствердження його смерти і вийшла вдруге замуж. З другого подружя має вже 10-літнього сина. Аж минулого року явився нагло Матій Кубіс і замешкав у своїй хаті. Витворилася неможлива ситуація для жінки, що опинилася нараз між двома чоловіками. А що перший чоловік не хоче добровільно уступитися, жінка зажадала в судовій дорозі розділу від стола і ложа, воліючи остатись з другим чоловіком.

— **Несамовита драма** розігралася в Явікові біля Іновроцлава. В місцевій школі був учителем Стефан Биковський, якого шкільна влада звільнила зі служби. Коли на 1. квітня ц. р. управитель школи Войцеховський повідомив його про це, Биковський рішив пімститися. Вечором прийшов до шкільного будинку і довідавшись, що Войцеховський виїхав, Биковський застрілив з револьвера учительку Космовську та слугу Пелягію Заліту. Опісля вибіг на вулицю і почав стріляти до прохожих. Коли запас набоїв скінчився, він заложив новий магазинок і стрінувшись з кількома поліцаями, почав до них стріляти, ранячи одного з них. Опісля скрився до шкільного будинку і звідси стріляв дальше до поліцаїв. Останній набій спрямував проти себе, ранячись тяжко в голову. Його відставили до шпиталю, де він хотів скінчити самогубством, бо домагався сірників, щоби підпалити динамітовий набій, який мав при собі

— **Нова німецька зброя.** Париський щоденник „Ексцельзіор“ оголосив цікаві вістки про німецькі збросння. Німецька піхота має скорострільи з калібром 22 мм. Вони викидають на мінуту 100 куль, що пробивають панцир 25 мм. завгрубшки на віддаль 1000 метрів. Недавно армія дістала протитанкові гарматки, яких стрільна важать 650 грамів і перебивають на віддаль 600 метрів панцирні плити 33 мм. завгрубшки. Артилерія дістане гармати, що стріляють на 18 км. стрільнами, що важать 15 і пів кг. Тепер ведуться проби з гарматами калібру 210 мм., що можуть острілювати неприятеля з віддалі 50 км. Крім того у фабриці Круппа приготовляють 55-центиметрові моздіри та гармати з калібром 40 цм.

— **Справа Гавптмана.** Як повідомляють із Трентону, трибунал, що має рішити справу чи поставити б. адвоката Венделя в стан обвинувачення у вбивстві Ліндберґової дитини, переслухує дальше свідків. Правдоподібно трибунал буде домагатися дальшого відложення страчення Гавптмана. Тимчасом Гавптман під впливом психічних пережиDань в останньому часі напів збожеволів

— **Літаком довкола землі.** Відомий англійський летун Молізон приготовляється до лету довкола світа. В найближчих днях він вилетить з Льондону, щоб у шістьох днях дістатись до Австралії. Опісля перелетить понад Тихий океан до Сан Франціско і понад Злучені Держави та Атлянтик вернеться до Льондону. Ввесь цей велитенський лет, що обіймає трасу 40.000 км., відбуде одним тільки літаком.

— **Друкарський чортик** напакостив у вчорашньому числі „Діла“, переплутуючи зміст новинки п. н. „Кредити на розбудову міст“ тим способом, що всадив у неї пять кінцевих рядків з попередньої новинки п. н. „Сконфіскували Гоголя в Коломиї“. В попередньому числі (74-му) у статейці про зїзд пасічників „Сільського Господаря“ у Львові вийшло помилково, що в пасічницьких секціях є понад 5.500 пасічників, які обєднують понад 5.500 пнів, замість (як має бути) **60.500 пнів бджіл!**

З кіна.

Кіна „Коперник“ і „Марусенька“: „Чорні очі“.

Французька фільма буцімто з російського життя, з доби передвоєнної Росії. Обстанова і середовище не грають тут ніякої ролі. Змальований тут духовий конфлікт батька, який бажаючи запевнити своїй дочці безжурне та вибагливе життя, стає „метр-д'отелем“ у великому ресторані. Веде він подвійне життя так, що донька його пересвідчена про високе становище свого батька. Приходить момент, що донька закохується і батько починає поволі відкривати цю затаєну правду. Вибір доньки паде на чоловіка, що буває частим гостем ресторану, де батько виконує ролю головного платничого. Фільма утримана в тоні погідної, дискретної драми без великих театр. сцен, вирежисерована як першорядна песа. Гол. ролю грає Гаррі Бор, незрівняний артист, цікавий навіть у зовсім сірих ролях. Його доньку грає Сімона Сімон — молоденька артистка, що залишає свобідний чар простотою своїх мистецьких засобів.

ДИВОГЛЯДИ.

СУД МАЄ КЛОПІТ ІЗ БЛИЗНЯКАМИ.

Данські суди мають складну справу. На острові Борнгольм, у містечку Вольдбі, одна молода дівчина познайомилась рік тому з одним представником фірми, що їздив як комівояжер і заручилась з ним. Згодом молодець почивав позичати гроші від своєї нареченої, кажучи, що найшовся у тяжкій фінансовій ситуації. За якийсь час прислав їй лист, що мусить виїхати на довший час. За кілька місяців появився інший мужчина, дуже до нього подібний. Представився їй як брат її нареченого, що згинув в автовій катастрофі. Наречена дуже прибита, хотіла відвідати могилу покійного і звернулась до урядових органів, щоб вивідати про місце катастрофи. Про таку катастрофу ніхто нічого не знав і тоді дівчина повідомила поліцію. Виявилось, що оба брати живуть; вони близнюки і такі подібні, що наречена не може напевне сказати, хто з них виманив від неї гроші. Суд і преса шукають Соломона, щоб допоміг ошуканій дівчині.

ГОЛУБИ ЛЮБЛЯТЬ АЛЬКОГОЛЬ.

Перед собором у Метці злітаються від довгого часу хмарами голуби. Вони так освоїлись з людьми і з місцем, що не хотять утікати перед автами і загороджують дорогу прохожим. Маґістрат рішив їх позбутись, але не мав відваги їх продати, бо всі до них звикли. Рішили, що треба їх спіймати і перенести на інше місце. Для цього посипали їм зерно, намочивши його сильно в алькоголю. Відомо, що птахи нагал легко пяніють. На другий день, коли голуби зазбирали все зерно і люди чекали на хвилину, коли можна їх половити, голуби зовсім легко відлетіли. Виявляється, що голуби дуже люблять алькоголь і не легко пяніють.

Спорт.

УКРАЇНА — СВІТЕЗЬ.

Тов. змагання цих дружин відбудуться в неділю 5 ц. м. на грищі Світезі (доїзд 9-ою і 5-ою). Початок в год. 15.30 попол. Попередять змагання дружин молодших.

УКРАЇНА — РЕКОРД.

Змагання України з Рекордом відбудуться у вівторок 7. ц. м. на грищі 40. п. п. у Клепарові. Початок в год. 15.30 попол.

ЗМАГАННЯ ВІДБИВАНКИ У САЛІ.

Змагання у відбиванці жінок і мужчин відбудуться в Спортовій Галі при вул. Яблоновських (коло плильні) в суботу 4. і в неділю 5. ц. м. Участь зголосили найліпші українські дружини львівські, як Сокіл-Батько, Сокіл IV, Стріла, Плай, Дніпро та Черник. Початок змагань в год. 15. попол.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

О. д-р Г. Костельник: НАСТЯ ВОЛОШИН ДІВЧИНА ЗІ СТИГМАМИ. Перша частина. Історія Стигматизації. Накладом автора. Львів 1936. Стор. 139, 8°. В тексті кілька знимок.

ЛІТУРГІЯ СВ. ІОАНА ЗОЛОТОУСТОГО. Праці Українського Наукового Інституту у Варшаві. Варшава 1936, стор. 40, вел. 8°.

Роман Леонтович: ЗВЕНИСЛАВА. Оповідання з української старовини. „Українська Бібліотека“ ч. 39. — Львів 1936, стор. 128, 16°.

Меріям Лужницький: ДУМА ПРО НЕЧАЯ. На 4 дії. З передмовою Юрія Ширумеляка й режисерськими заввагами В. Блавацького. Амат. Театр „Нашого Прапору“ ч. 5. Львів 1936, стор. 36, 8°.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Театр ім. І. Тобілевича

Городок:

4. IV. Ніна теща.
5. IV. Дівча з Маслосоюзу.
6. IV. Отаман Пісня.
7. і. IV. Гори говорять.

Яворів:

8. IV. Лев в Абісинії.

Дальші вистави гратиме театр у Яворові підчас Свят.

Великий Міський Театр.

Субота, 4. IV. год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою". Ціни найнижчі.

Неділя, 5. IV. год. 3.30 поп. Аб. 12. Ціни найнижчі „Баль у Савою"; год. 8. веч. Аб. 14. „Ваш кореспондент повідомляє".

Понеділок, 6. IV. год. 8. веч. Аб. 13. „Панотець Марко".

Вівторок, 7. IV. год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Ґінт".

Середа, 8. IV. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової".

Театр Ріжнородностей.

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Обвинувачую тебе, мамо!"
АТЛЯНТИК: „Кеніґсмарк".
ВАНДА: „Нана", „Погоня за місяцем".
ГРАЖИНА: „Цісарсько-королівський вальс".
КАСІНО: „Каліенте, місто кохання".
КОЛІСЕЙ: „Дівчина з Міляно", ревія: „Ціни нижче, програма вище".
КОПЕРНИК: „Чорні очі".
МАРУСЕНЬКА: „Чорні очі".
МІРАЖ: „Катеринка" з Фр. Ґаль.
МУЗА: „Дім ч. 56".
ПАКС: „Голгота".
ПАЛЯС: „Відень, місто моїх мрій".
ПАН: „Марія Башкірцев" із Секе Сакалем.
РАЙ: „Їх Ексцеленція шофер".
СВІТ: „Баль у Савою" та гротеска з Мікі Мавс.
СТИЛЕВЕ: „Бурлака з над Волги" і ревія.
ТОН: „Борюся за життя" Павло Муні.
УТІХА: „Полумя" з Дольорес дель Ріо та ревія.
ХИМЕРА: „Золотоволосий шибеник"

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Югославія.

Закордонне радіо.

Субота, 4. квітня 1936.

Відень (506,8) 19.30 „Віденки" оп. Легара, 22.00 Концерт, **Братислава** (298,8) 19.15 Словацькі нар. пісні, **Прага** (470,2) 19.15 Сольо на ксильофоні й тубафоні, **Париж** (1648) 17.00 Концерт, 21.15 Опера, **Білгород** (437,3) 13.15, 18.30 Пісоньки, 20.00 Легка музика, **Берлін** (356,7) 12.00 Концерт, 19.00 Вес. радіопеса з муз., 22.30 „Кінець діло хвалить" вес. вечір, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, **Ляйпціґ** (382,2) 19.10 Секстет на дві скр., альтівка й віольонч., **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика, 15.15 Солісти, 19.35 „Трубадур" оп. Вердія, **Будапешт** (549,5) 12.05 Циг. музику, 17.30 Сальон. музика, 20.45 Концерт, 22.30 Циг. музика, **Міляно** (368,6) 13.10 Пісоньки, 20.35 „Іль Табаро", „Сестра Анджеліка", „Джанні Скікі" оп. Пучінія, **Рим** (420,8) 13.15 Пісоньки, 19.20 Легка музика.

Неділя, 5. квітня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Симф. концерт, 12.55 Розр. концерт, 15.40 Квартет, 18.10 Відень-Будапешт, розр. концерт, 22.20 „Дер рехсте Ман дер Вельт" муз. ком. Бенацького, **Брно** (325,4) 17.30 „Великдень" пісні в супр. форт., **Кошиці** (255,9) 18.00 Словно-муз. авд. для Закарпаття, **Прага** (470,2) 7.50 17.50 Концерт, **Париж** (1648) 20.30 Циг. музика, 21.45 „Генрих VIII" др. Шекспіра, **Білгород** (437,3) 11.00 Концерт, 16.00, 18.00 Пісоньки й мельодії, 21.10 Попурі, **Берлін** (356,7) 10.30, 12.00 Музика, 19.00 Концерт, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 12.00 Концерт, 18.00 Мельодія і ритм, **Ляйпціґ** (382,2) 10.00 Музика, 11.50 Кантата Баха „Ах іх зеге ецт, да іх цур Гохцайт геге", 16.00 Вес. пополудне, 20.10 Мельодії світа, концерт симф. орх., **Мінхен** (405,4) 10.30 Нар. музика, 15.10 Форт. твори Моцарта, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орх., 17.15 Хор, 21.10 Лістів фестіваль, 22.20 Циг. музика, **Міляно** (368,6) 19.25 Вес. авд., 21.15 „Аве Марія" оп. Бетінелія, **Рим** (420,8) 12.30 Форт.ресітал, 13.10 Вес. авд., 17.00 Симф. концерт, 22.15 Концерт солістів.

Львівське радіо.

Субота. 4. квітня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Огляд видань, 12.25 Концерт камер. орх., 13.10 Домашнє господарство, 13.15 Концерт бажань із гр. пл., 14.30 Сальонова музика з гр. пл., 15.00 Сиве волосся, легенда, 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт орх., 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Весела авдиція для дітей: „Катруся й Маруся в цирку", 16.45 Вся Польща співає, 17.50 Упосліджена провінція, 18.00 Пісні вик. Е. Плонський (баритон) у супр. форт., **18.25 Муз. мініятури, смичк. квартет, М. Рак і. скр., Л. Сак ІІ. скр., М. Лобачевський альтівка, П. Пшеничка віольончеля, прогр.: В. Барвінський: Шість мініятур,** 18.40 Сільва рерум, 18.45 Із ріжних країн — форт. твори, 19.00 Рацлавіцька панорама, 19.20 Реклямовий концерт, 19.35. 19.39 Спортові вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 Легка музика, спів, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Шлеський образок. 21.00 Ченстохова, 21.30 Виленська зазуля, 22.00 Сон на виставі образів — авд. на осн. „Образків із вистави" Мод. Мусорґського, 23.05 Легка сальонова музика.

Неділя, 5. квітня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7,30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Музичний поранок; у перерві ок. год. 13.00 Театр Уяви: „Трагічна історія д-ра Фавста" виїмки з драми Хр. Марльова, 14.00 „Помпа станула" фраґм. із пов. Ґ. Морціна „Люди добрі", 14.20 Музика з гр. пл., 15.00 Огляд ринків рільних продуктів, 15.15 Гутірка про конституцію, 15.25 Легка музика з гр. пл., 15.45 Зелена паша ввесь рік, 16.00 Хвилина питань, 16.15 Реклямовий концерт, 16.30 Попурі з Цірерових творів, гр. пл., 16.50 Актуальна гутірка, 17.00 Підвечірок при мікрофоні, у перерві ок. 17.45 Музика з гр. пл., 19.00 Спортові вістки, 19.15 Реліґійна музика, 19.45 Книжки про театр і акторів, 20.00 Концерт солістів: музика, спів, 20.45 Виїмки з творів Й. Пілсудського, 20.50 Вечірній денник, 21.00, На веселій львівській хвилі, 21.30 Враження з Єрусалиму, 21.45, 21.46 Спортові вістки, 22.00 Концерт орх., 22.45 Весняні мельодії з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.28—5.30.

Нім. марка 1·37—1·42, фр. франки 34.90 35·05, шв. франки 172.00—173·00, фунти стерлінґи 26·20—26·35, австр. шілінґи 98·00—100.00, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 31.00—33.00, італ. ліри 33.00—35.00.

Папери: 5-прц. конверсійна поз. 59.50, 6-прц. дол. позичка 73.75, 4-прц. долярова поз. 50, 48.50, 49, 7-прц. стабілізаційна 61.40, дрібні 62.13.

Акції: Банк Польський 96.25, Лільпоп 9.10, 9.00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 3-го квітня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового	2.55	зол.
1 кг. масла десерового бочкового враз з бочковим опакуванням . . .	2·60	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням платить дефінітивну ціну	2·65	„
1 л. молока	0·15	„
1 к. яєць	2.40	„

Тенденція на масло і молоко сильна, на яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 3. IV. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл.	1.10	зол.
Курки товсті з острогами І. кл.	1.00	„
Індики товсті І. кл.	1.15	„
Індички товсті І. кл.	1.25	„
Пантарки товсті І. кл.	1.25	„
Качки товщеві І. кл.	1.20	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достачів.

КУПНО - ПРОДАЖА

ПРОМИСЛОВИЙ ОБЄКТ, близько трамваю, 360 кв. с., мешкальний дім (адміністраційний) 5 убікацій, мурований; фабричний будинок, пруський мур, 141 кв. м. забудовання; деревляний магазин, 104 кв. м. забудовання; електричний кабель до моторів, евентуально пара, телефон, на догідних умовинах продам. Інж. Дурбак, Львів, Потоцького 47, тел. 112-84. 1840 1-3

POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY У ПОЛЬЩІ А. С.

Львів - Варшава - Бельсько Цешин - Дрогобич - Гливи Краків - Перемишль - Станиславів - Тернів.

Працюй, Збогачуйся, Збирай

з ощадности складай в Повшехнім Банку Звйонзковім на вкладкові книжечки, імен- ні або на показчика, що гарантують безоглядну тайну вкладу. Вклади платні на кожне домагання або за виповідженням в централі і відділах. Опроцентування від 5% до $6^{1}/_{2}$% річно.

Повшехни Банк Звйонзкови в Польщі А. С.

Львів, Варшава, Бельсько, Цешин, Дрогобич, Гливи, Краків, Перемишль, Станиславів, Тарнів.

БУДІВЕЛЬНІ ПЛОЩІ по 200 сяжнів у Львові **на Богданівці** біля останнього перестанку 8-ки при кооп. „Зоря" до продажі. Зголошення: Юрій Чайковський, пл. Вільсона 9/7 м. (проти головного двірця). 1—4

РІЖНІ

КАРНІШІ нормальної величини зол. 2,95 виконує **ШПІННЕР. ПЕКАРСЬКА 8.** 1759 6—11

ТАБЛЄТКИ коронкові, шовкові, круже, капи ручної роботи, найдешевше **ФРАЙЛІХ**, Сикстуська 21. 1816 1—4

УКРАЇНСЬКІ ГРАМОФОНИ, доборі РАДІОПРИЙМАЧІ, грам. кружки, сітлові ЕЛ. **ЛЯМПИ**, анодові **БАТЕРІЇ** і пр. поручають Інж. **БОГАЧЕВСЬКИЙ** і Інж. **МАЦЮРАК, ЛЬВІВ, РУСЬКА 1**, тел. 116-48. 1819 2—5

ЯКЩО тобі знищиться капелюх дай відновити за 1 зол. до **„КАПЕЛЛЬО"** Кентшинського 18. 1078 10-?

ПАРАСОЛЬКИ найновіші найдешевше тільки Вирібня парасолів **КОРКЕС**, Львів, Казимирівська 4, І. пов. 1721 3—5

МАШИНИ до писання фабричні нові від зол. 360, уживані з українськими і польськими черенками від 100 зол. Михальський Львів, Фредри сім. 1742 4—5

ЗГУБИЛА Я БРИЛІЯНТ через мою легкодушність і неувагу, — тому що не була наперед в **РОБІТНІ ОПРАВНО-ЮВИЛЕРСЬКІЙ** при **СИКСТУСЬКІЙ 9** (в подвірю) — яка в тій справі дає **БЕЗПЛАТНО РАДИ.** 1732 5—5

УВАГА! Християнська жіноча конфекція поручає плащі від 35 зол. Львів, Ринок 26, Ендерс. 797 4—15

ПЛАЩИКИ, суконки, убранка, шапочки, білля „Спорт", площа Галицька. 1811 2-10

ОГОЛОШЕННЯ.

НА СВЯТА

добрі вудженини

поручає

Михайло Нановський

1831 ЛЬВІВ. ЖОВКІВСЬКА 72. 2—3

На свята!

НАЙКРАЩІ ВУДЖЕНИНИ ПО НАЙНИЖЧИХ ЦІНАХ

поручає:

Адам Павловський

1783 ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 7. 3—3

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА.

Роман Ґорґолевський

ЛЬВІВ

давніше АНТІН ГАЛЬСЬКИЙ

вул. Собіського 3. Телефон 239-70,

поручає в найбільшім виборі, по найнижчих цінах:

ПОСУДУ кухонну эмалійовану, алюмінієву і залізну.

НАКРИТТЯ столове альпакове, сталеві і і ножівничі вироби та всілякі артикули з цієї ділянки. 1670

Найдешевша ВИРІБНЯ СІТОК до огорожі

„СЯТКОДРУТ"

Львів, Замарстинівська 33. 1749 2-5

Від 10 зол. місячно

обува для цілої родини

разом з репарацією в першорядній фірмі **„Ар-Ка"** Львів Зіморовича 17

ОДИНОКА ХРИСТІЯНСЬКА ВИРІБНЯ

сіток до огорожі і сіток до ліжок та всілякі шлюсарські роботи

М. ВЕНЦЕК, Пелчинська 24 (тел. 215-18) 1702 6-16

Сальон мужеського кравецтва

М. Горбачинський і Син

ЛЬВІВ, УЛ. АКАДЕМІЧНА 3, І. ПОВ.

Тел. 215-91

пригадує П. Т. Клієнтам, що вже настав сезон. На складі найбільший вибір матеріялів. Ціни приступні. Услуга як завсіди. 1789 3—5

Хочете зїсти смачний обід

ярський, мучний на десеровім маслі — вступи до нововідчиненої МОЛОЧАРНІ, Вірменська 8 (ріг Краківської). 1785 3-3

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ.

СМІХ ЗЕМЛІ

Ціна 0·80 зол., з почт. перес. 0·95 зол.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.